

Staat van Duitsland: Refugees Welcome?

Debatmiddag Duitsland Instituut Amsterdam

[Achtergrond](#) - 24 mei 2016 - Auteur: Wiebke Pittlik

De Duitse regering heeft de omstreden nieuwe integratiewet klaar. Met een hele reeks maatregelen wil het kabinet de komst van meer dan een miljoen asielzoekers naar Duitsland in goede banen leiden. Hoe Duitsland de massa-immigratie aanpakt is een van de thema's tijdens 'De Staat van Duitsland' op 3 juni.

Het kabinet heeft het voorstel voor een nieuwe integratiewet dinsdag aangenomen. Al in de titel wordt de intentie duidelijk: 'Fördern und Fordern', stimuleren en eisen. De regering wil banen scheppen en scholing stimuleren, maar wie niet voldoende meewerkt aan zijn integratie wordt op de uitkering gekort. Asielzoekers die bezig zijn met een opleiding worden niet uitgezet, garandeert de wet. Maar ook: erkende vluchtelingen die de taal niet leren, krijgen geen permanente verblijfsvergunning. Deelstaten mogen een woonplaats opleggen aan een asielzoeker en mogen voor bepaalde steden een vestigingsverbod opleggen, om gettovorming te voorkomen. Op dit nieuwe beleid, dat overigens nog door de Bondsdag en de Bondsraad moet worden goedgekeurd, is veel kritiek. Niet alleen van maatschappelijke organisaties maar ook van vooraanstaande intellectuelen die gezamenlijk [een open brief](#) schreven aan de regering.

De opvang van vluchtelingen is van een noodsituatie, waarin een ontroerende hoeveelheid vrijwilligers alle zeilen bij zette, in een permanente opgave veranderd. Meer dan een miljoen nieuwkomers moet Duitsland zien te integreren. Veel Duitsers zijn trots op de *Willkommenskultur*, uitgedragen op de borden en spandoeken met *Refugees Welcome*, waarvan de beelden de wereld overgingen. Maar toen de aantallen vluchtelingen onbeheersbaar werden, nam de onzekerheid toe en nu vragen veel mensen, van alle politieke gezindten, zich af of dit wel goed kan gaan.

De Staat van Duitsland

Het Duitsland Instituut viert op 3 juni zijn 20e verjaardag met 'De Staat van Duitsland'. Dieuwke van Ooij, Duitsland-reporter bij Nieuwsuur, laat zien hoe

Duitsland omgaat met de komst van 1 miljoen vluchtelingen. Andere sprekers zijn o.a. Friso Wielenga (Zentrum für Niederlande-Studien Münster), Paul Spies (Stadtmuseum Berlin), Paul Spies (Stadtmuseum Berlin), Kees van Paridon (Erasmus Universiteit Rotterdam), Johan Simons (intendant Ruhrtriennale, artistiek directeur NTGent), Wouter Meijer (oud-correspondent NOS) en Ton Nijhuis (Duitsland Instituut). [Meld je aan](#)

Achterstanden

Het Duitse asielsysteem kraakt in zijn voegen. De instantie die asielaanvragen behandelt, de Bamf, kan die taak niet aan. De achterstanden zijn enorm, al worden ze de laatste maanden, nu het aantal nieuwe vluchtelingen afneemt, langzaam ingelopen. De overheid heeft een aantal landen als veilige herkomstlanden aangemerkt om het systeem te ontlasten, maar lokale overheden klagen steen en been dat er onvoldoende geld en mankracht beschikbaar is.

Intussen is structuur ontstaan in de spontane hulp van burgers, kerkelijke instanties en maatschappelijke organisaties. Er zijn netwerken gevormd en de inzet van de tienduizenden vrijwilligers wordt gecoördineerd door beroepskrachten. In Lippe, in Noordrijn-Westfalen hebben ze er een nieuwe opleiding voor opgezet: vluchtelingenhelper. In de opleiding *Case management Integration* leer je hoe je een vluchteling kunt begeleiden bij het vinden van werk, woning en taalles, hoe de regelgeving is en hoe de instanties werken.

Omdat de vluchtelingen te maken krijgen met veel verschillende instanties, worden in veel gemeenten speciale diensten geopend die zorgen dat er één centraal loket is, zoals bijvoorbeeld de [Integration Points](#) in Noordrijn-Westfalen.

Bedrijfsleven

Iedere deelstaat heeft eigen plannen voor de opvang en integratie van de vluchtelingen. Er komt wel geld uit Berlijn, maar de deelstaten moeten zelf vele miljoenen op hun begroting reserveren de komende jaren, om de noodonderkomens, taalcursussen, werkverschaffingsprojecten en integratie-ondersteuning te kunnen bekostigen.

Het bedrijfsleven laat zich niet onbetuigd. “We krijgen vrijwel dagelijks aanvragen, uit alle sectoren”, zegt Karl-Heinz Huth van het arbeidsbureau in Frankfurt in [een interview](#) met de lokale krant Frankfurter Neue Presse. Probleem is wel dat maar weinig asielzoekers zonder bijscholing aan de slag kunnen in een Duits bedrijf. In Frankfurt bijvoorbeeld melden zich veel Somaliërs, Eritreërs, Ethiopiërs en Afghanen. Ze leven vaak al zo lang in oorlog dat ze hooguit een paar jaar lagere school hebben gehad, vertelt Huth.

Ook voor hoogopgeleide Syriërs is het niet makkelijk om werk te vinden. Euronews maakte een interessante reportage waarin twee Syriërs worden gevolgd, één in Duitsland en één in Nederland:

De taal- en werkprojecten zijn talloos en divers; iedere deelstaat heeft een eigen aanpak en ook binnen een deelstaat kan het beleid per gemeente verschillen. De Konrad Adenauer Stiftung, gelieerd aan de CDU, maakte een [overzicht van Best Practices](#) in de opvang en integratie van vluchtelingen.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/16654/staat-van-duitsland-refugees-welcome>